

Ředitel Střední odborné školy na pražském Jarově má o výhodách učňovství jasno. Kvalitní řemeslník je žádaný a studenti si můžou přivydělávat už na škole.

Lenka Brdková
editorka MF DNES

Miloslav Janeček zasvětil v podstatě celý svůj profesní život školství, v čele Střední odborné školy Jarov v Praze (www.skolajarov.cz), která je zaměřena především na stavební a zahradnické obory a ve své oblasti patří k největším v republice, stojí už desátým rokem. Dokázal ji provést obdobím krize, kdy byl zájem o řemeslo mizivý. Nyní se podle něj zájem o vyučení konečně trochu zvyšuje. „Rodiče se už nebojí dát dítě do učení. Vědí, jak jsou dobří řemeslníci žádaní, vidí okolo sebe příklady řemeslníků, kteří se nemusí bát o práci. A to je pro nás i pro řemesla moc dobře,“ říká.

Jak dnes vlastně vyučení se řemeslu probíhá?

Za první dva roky naučíme kluky základům řemesel, zásadám bezpečnosti práce a všemu ostatnímu, třeba tvorbě ceny či základům účetnictví. Samozřejmě ty dva roky nesedí jen v lavicích, pravidelně se střídá týden teoretické výuky a týden odborného výcviku ve školních dílnách, kde se instalatéri učí na cvičných panelech, malíři na cvičných stěnách a podobně. Ke konci druhého ročníku, ti nejšikovnější již od pololetí druháku, a po celý třetí ročník už většinou chodí na praxi do firem. Snažíme se, aby za rok vystřídal alespoň dvě nebo tři firmy, aby si řemeslo vyzkoušeli v celé šíři.

Pokud chce rodič získat informace o kvalitě výuky ve škole, jaké má možnosti?

Nejjednodušším způsobem je najít si poslední inspekční zprávu školy. Každá

Snažíme se vychovat



Z krize ven Miloslav Janeček dokázal Střední odbornou školu Jarov provést krizovými roky. Nyní se počet učňů na jeho škole zvyšuje. Foto: F. Vlček MAFRA

dá škola by ji měla mít zveřejněnou na svých webových stránkách, nebo je možné si zprávy jednotlivých škol dohledat na stránkách České školní inspekce. Domnívám se, že velkou vypovídací hodnotu má také informace o účasti školy na odborných soutěžích. Jako se pořádají matematické či jazykové olympiády, tak se každoročně konají odborné dovednostní soutěže pro žáky učňovských škol. Většinou je pořádají nebo se na nich podílí řemeslné cechy. Tyto řemeslné soutěže výborně slouží jako možnost porovnání úrovně výuky v jednotlivých školách. Naše škola se zúčastňuje všech soutěží, které jsou vyhlašovány pro naše obory, a jsme hrdí, že se naši žáci velice často umísťují na předních místech. V letošním školním roce jsme zvítězili v celorepublikové soutěži „učení-instalatér“ pořádané Cechem instalatérů ČR.

Jak je to se zájmem ze strany firem a živnostníků o přijímání učňů na praxi? Je těžké firmu sehnat?

Musí to pro ni být atraktivní a pak to problém není. Navíc mají firmy přijímající učně úlevu na daních. Ale nebudeme si nic nalhávat - někdy se stane, že po dvou týdnech nám majitel firmy volá: „Hele, toho Pepíčka si vezměte zpátky, ten je k ničemu.“ V takovém případě kluka stáhneme, pracuje chvíli u nás na dílnách a po čase to zkusíme znovu. Ale ne vždy to vyjde. Jsou kluci, kteří o řemeslo nemají zájem. Často nemají zájem o nic a k nám chodí proto, že jim rodiče tenhle obor vybrali. Obvykle jim radím, aby zatnuli zuby a získali výuční list, protože i když půjdou jezdit s kamionem, tak firma, co ty kamiony vlastní, je raději svěří někomu, kdo má alespoň výuční list, a ne jenom základní vzdělání.

Kolik žáků přijímáte ke studiu a kolik vám jich během školního roku

šikovné řemeslníky

„odpadne“? Případně z jakého důvodu?

Je nám to líto, ale v průběhu každého školního roku odejde hodně žáků. Na začátku školního roku míváme téměř třináct set žáků a zhruba dvě stě jich během roku odejde. Můžou odcházet z různých důvodů - špatný prospěch, opakované absence, kázeňské problémy... Dvě stě zní sice hrozně, ale na druhou stranu je to známka toho, že se snažíme udržet jistou úroveň vzdělání. Nikdo z těch, kdo je přijat k nám do školy, nemá záruku, že dostuduje.

Jaké obory vlastně nabízíte? Vedle tříletých učebních oborů máte i studium s maturitou.

Máme širokou škálu maturitních oborů, potom klasické tříleté učební obory, obory pro děti ze speciálních škol a nástavbové studium. Obrovskou výhodou naší školy je právě možnost propustnosti mezi jednotlivými typy studia. Když někdo zjistí, že na maturitní obor nestačí, může přejít na stejně zaměřený obor učební. Anebo naopak - žák se vyučí a bez problémů si na našem nástavbovém studiu dodělá maturitu. Což znamená, že po pěti letech odchází s výučním listem i maturitou, a právě tato kombinace je na trhu práce nejvíce požadována. Co se týče odborností, máme téměř všechny stavební obory s výjimkou elektro oborů.

To všechno jsou obory hlavně pro chlapce. Mají u vás šanci i děvčata? My jsme nejen škola stavební, ale i zahradnická. V této odbornosti nabízíme tři maturitní specializace, dva učební obory a nástavbové studium. Ale děvčata se objevují i ve stavebních oborech. Právě nyní se u nás učí malířka, truhlářka a podlahářka.

Mění se nějak zájem o jednotlivé obory? Které profese momentálně „vedou“?

O některé je zájem kontinuální, u jiných se mění. Instalatér a truhlář je atraktivní stále, u oboru komíník je zájem proměnlivý. Než stát zavedl povinné revize komínů, byli v ročníku třeba tři kluci, následně se jejich počet zvýšil až na 25, ale nyní jejich počet opět trochu poklesl. Je to dáno i tím, že se tohle řemeslo znovu začalo učit i jinde v republice. Trvale jsou málo atraktivní střechařské obory tesař, pokrývač a klempíř, i přesto, že je po nich největší poptávka na trhu práce. Relativně malý zájem ze strany žáků je také o sklenáře, a přitom jsme jediná škola v republice, která jej nabízí.



Maturita i výuční list Střední odborná škola sídlí na Jarově v Praze 9. Foto: SOŠ Jarov, PRAHA

Vy jako škola také podnikáte - nabízíte práci svých učňů veřejnosti. Co všechno děláte a berou za to žáci mzdu?

Naši truhláři dělají nábytek, dílny máme opravdu špičkově vybavené a díky skvělým mistrům odborného výcviku je nábytek opravdu kvalitní. Dále nabízíme výpěstky našeho zahradnictví nebo máme skupinu malířů na ministerstvu dopravy, která tam cyklicky maluje kanceláře. Žáci mají tzv. platbu za produktivní práci, a to i když pracují pro školu. My zakázku naceníme a oni z toho dostávají podíl podle toho, jak je ocení mistr. Ti nejlepší si vydělají i několik tisíc měsíčně.

Co dalšího můžete svým žákům nabídnout?

Díky různým grantům můžeme za opravdu výhodných finančních podmínek vysílat skupiny našich žáků na studijní, většinou dvoutýdenní stáže do zahraničí. V zahraničí máme již ověřené spolehlivé partnery. Zahradníci jezdí opakovaně pracovat do odborných firem v Nizozemsku, dřevaři jezdí do Finska, stavbaři do firem ve Španělsku a Německu, partnerskou školu máme v Londýně.

Zmiňoval jste také kempy. O co konkrétně jde?

Máme již za sebou úspěšné kempy se zaměřením na obor malířský, štukatérský a kamnářský. Konkrétně ten kamnářský se odehrával ve firmě u prezidenta Čechu kamnářského a jeho nápl-

ní byla stavba historických kamen, ovšem s moderní soudobou technologií vytápění.

Šlo o nová kamna? Já myslím, že dnes se kamnářství týká hlavně rekonstrukcí a repasí.

Zájem o nová kamna tady stále je a dokonce stoupá. Dnešní kamnáři kromě oprav dokážou udělat krásné moderní designy. Dělají i krby do moderních interiérů. A pravidelnými zákazníky kamnářů jsou pizzerie. Nicméně obor kamnář není pro tolik žáků jako třeba instalatér, kde jich je i více než třicet v ročníku. Kamnářů přijímáme pět,

maximálně šest, abychom nezaplavili pracovní trh.

Jak se vám daří větší propojení školy a praxe ve firmách?

O naše žáky je ze strany firem obrovský zájem. Většina firem pochopila, že spolupráce s učňovskými školami je výhodná. Mají určité daňové zvýhodnění, a především mají možnost se v rámci odborného výcviku nebo praxe podílet na přípravě budoucích řemeslníků. Firmy mají možnost již v průběhu výuky si vyzkoušet naše žáky, a pokud mají zájem, nabídnout jim pracovní uplatnění po vyučení.